PROMOVAREA EGALITĂŢII DE GEN ÎN MASS-MEDIA MILITARĂ

Ludmila SOLOMON, masterandă
CZU: 659.3:316.346.2:[070:355] *ludmila.solomon.97@mail.ru*

The thesis deals with a brief analysis of the theoretical-methodological basis of the documentary-portrait as a means of promoting gender equality in the military media. Scientific novelty and originality of the research lies in elucidating the tendencies of gender stereotyping in the National Army. The theoretical significance of the thesis consists in substantiating theoretical support for the analysis of the National Army to eliminate the gender disparity and identifying the role played by the military media in the process of ensuring gender balance.

În ultimii ani, Republica Moldova a înregistrat progrese importante în promovarea egalităţii de gen. Totuşi, domeniul de securitate şi apărare mai înregistrează unele lacune pe această dimensiune, întrucât în societate încă mai persistă ideea că acest domeniu este destinat bărbaţilor.

Problematica egalităţii de gen în domeniul militar, prin asigurarea oportunităţilor şi drepturilor egale, între femei şi bărbaţi, rămâne a fi una dintre cele mai abordate probleme. Totodată, actualitatea acestei teme este determinată de ideea că integrarea perspectivei de gen reprezintă obiectivul primordial al oricărei societăţi democratice. Aceasta este condiţionată de faptul că reperele generale ale egalităţii de şanse rezidă în constituirea unei societăţi cu aceleaşi drepturi, oportunităţi şi obligaţii egale pentru care pledează aceste două categorii de actori sociali.

În vederea eliminării formelor de discriminare pe criterii de gen, dar şi pentru a spori incluziunea, este oportună implicarea mass-mediei. Respectiv, relevanţa acestei lucrări se remarcă prin faptul că promovarea corectă prin intermediul presei a perspectivei de gen contribuie la aprofundarea eforturilor în asigurarea egalităţii de gen în

Armata Naţională. Ne-am axat pe presa militară, deoarece, în comparaţie cu presa civilă, aceasta are mai multe posibilităţi, pornind de la specificul domeniului militar. De aceea, în prezenta lucrare a fost realizată o analiză calitativă şi cantitativă a activităţii presei militare în vederea asigurării perspectivei de gen. Or, niciun alt canal media nu reuşeşte să acopere mediatizarea femeii din structura de apărare, aşa cum o face presa militară, întrucât reprezentanţii acesteia sunt parte componentă a domeniului respectiv.

Cercetarea dată vine să demonstreze că documentarul-portret este un instrument eficient care ne ajută să elucidăm percepţiile denigratoare ale opiniei publice vizavi de acest subiect, dar şi să introducem perspectiva de gen în circuitul informaţional şi militar.

Prezenta temă este de natură teoretico-practică, respectiv obiectivul primordial al lucrării este de a pune în valoare o bază teoretică bine fundamentată prin prisma mai multor autori. Totodată, partea practică constă în analiza mass-mediei, a filmelor documentare angajate în promovarea egalităţii de gen, dar şi în realizarea propriului documentar de autor cu tematica gender.

Prezentul urmăreşte şi scopul de a identifica rolul presei militare în procesul de înglobare a dimensiunii de gen în Armata Naţională, dar şi de a forma atât o înțelegere colectivă a acestei necesităţi sociale, cât și de a facilita integrarea perspectivei de gen prin promovarea în presa militară.

Caracterul inovator al acestei lucrări se remarcă prin faptul că tema este abordată pentru prima dată într-o lucrare ştiinţifică şi nici nu există cercetări anterioare, care ar prezenta în totalitate variabilele acesteia. Totodată, documentarul ca instrument de promovare a egalităţii de gen este cercetat şi aplicat în practică pentru prima dată.

Primul capitol trasează analiza unor repere conceptuale ale egalităţii de gen, tendinţele mediatizării în presa naţională. Totodată, sunt identificate şi strategiile de promovare a dimensiunii de gen în presa militară. Tot în acest compartiment sunt evidenţiate şi abordările presei naţionale, considerând analiza calitativă realizată.

Generalizând cele menționate, subliniem că, indiferent de proximitatea temporară a filmelor documentare, femeia s-a bucurat de propriul spațiu in cinematografia tuturor timpurilor. Aspectul pozitiv

este că tendințele actuale înlocuiesc imaginea femeii din perioada sovietică, ca alternativă a femeii care se afirmă în societate și tinde să cucerească noi culmi ale succesului. Astfel în cinematografie s-au pus bazele unor noi abordări ale femeii, iar răscrucea decadei cinematografice este marcată de o vizibilă perspectivă întegratoare de gen.

Subiectul este de natură practică şi cuprinde aspecte legate de producţia filmică „Dreptul la epoleţi”. Concluzionând cele menţionate, constatăm că filmul documentar portret reprezintă un instrument fundamental în vederea fortificării imaginii femeii în domeniul militar, dar și care va contribui la atragerea noului efectiv feminin în structură. De asemenea, prin intermediul prezentului proiect și film documentar, comunicăm direct și eficient cu societatea civilă, fapt ce va favoriza eliminarea disparității de gen. Totodată, această acțiune va contribui esențial atât la formarea unei noi imagini a femeii militar, cât şi la perceperea Armatei Naționale ca un pilon de bază, care asigură și susține egalitatea de gen.

Menționăm că problematica descrisă mai sus privind implementarea dimensiunii de gen in sectorul de securitate și apărare a stat la baza elaborării filmului documentar portret-colectiv „Dreptul la epoleți”. Acesta vine să promoveze femeia militar, abilitățile ei profesionale demonstrate într-un domeniu considerat adesea specific bărbaților. Totodată, producția filmică are menirea să demitizeze stereotipurile existente în societate şi care au fost formate de-a lungul istoriei.

În prezenta lucrare, pe de o parte, presa militară a fost cercetată pe larg, deoarece, comparand-o cu presa civilă, aceasta deține mai mult spațiu de manevră, ținând seama de specificitatea domeniului militarizat. Iar pe de altă parte, s-a realizat atat o analiză calitativă și cantitativă a instituțiilor de presă care pledează pentru respectarea dimensiunii de gen în conținutul mediatic, cât și a produselor filmice care centralizează femeia. Prin prezenta, ne dorim să participăm la dezvoltarea perspectivei de gen în armată prin intermediul filmului documentar colectiv.

De-a lungul anilor, prin multă muncă și dăruire, femeile au demonstrat că pot îndeplini aceleași misiuni cot la cot cu bărbații,

ajungând să ocupe funcții decizionale în Forțele Armate și nu doar. Astfel, în momentul actual, femeia militar se regăsește practic în toate specialitățile militare, respectând întocmai aceleași standarde de instrucție și în condiții la fel de dificile ca ale bărbaților. Ghidandu-ne după procentul mediu de femei militari din întreaga lume, care reprezintă aproximativ 16% din totalul operațional, constatăm că domeniul militar se asociază adesea cu o cultură a hipermasculinității, care aduce cu sine înrădăcinarea stereotipurilor de gen. Iar numărul reprezentantelor armatei este afectat adesea de lozinci și percepții formate de-a lungul existenței în molecula societății umane, întrucat procesul de integrare a dimensiunii de gen solicită timp.

Nu trebuie să uităm și că, prin promovarea intensivă a egalităţi de gen, involuntar încercăm să împărţim societatea în doua tabere – femei şi bărbaţi. Volens nolens accentuăm un conflict. De aici și vine necesitatea abordării corecte a acestei problematici, mai cu seamă atunci cand se face referire la sectorul de apărare națională, una dintre cele mai importante structuri în stat. Astfel, în încheiere subliniem că documentarul-portret este instrumentul care ne ajută să promovăm egalitatea de gen, întrucat aceste două tabere au percepţii diferite de securitate, iar acţiunile militarilor în situaţie de pace şi conflict trebuie să vizeze neapărat și dimensiunea de gen, practică esențială în acest domeniu.

Așadar, în urma literaturii cercetate şi în baza producției filmice de autor au fost trasate concluzii şi recomandări, care vin să faciliteze elaborarea documentarului portret cu tematica gender, dar și să susțină abordarea corectă a dimensiunii de gen în materialele jurnalistice.

Referinţe:

1. ALBU, N. *Dimensiunea de gen în sectorul de securitate şi aparare.* Vol. I. Chișinău: Elan Poligraf, 2017. 91 p.
2. BUNDUCHI, I., HANDRABURA, L. *Echilibrul de gen in produsele mediatice.* Chişinău: Bons-Offices, 2016. 19 p.
3. LAZĂR, I. *Teme şi stiluri cinematografice.* Bucureşti: Meridiane, 1987. 162 p.
4. JUDITH, L. *Paradoxes of Gender.* London: Yale University Press, 1994. 436 p.
5. МУРАТОВ, С.А. *Документальный телефильм*. Москва: ВК Незаконченная биография, 2009. 363 с.

Recomandat
Mariana TACU, dr., conf. univ.